

<p>Differences can be a source of friction—or one can synthesize both, adapting. In that case, each becomes the other's perfect balance and perfect תיקון.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>R' Hirsch</u>—communication with friends who share the same goal can be a positive influence, because an individual's thinking can be shaped and corrected by others. When an individual does not collaborate, his mental state is likely to stagnate, or else to degenerate into error or fantasy. • <u>רש"י</u>: יחדד (sharpen)--זה מלמד אותנו שתלמידי חכמים מחדדים אחד את השני בהלכה ◦ The story about Rabbi Yochanan and Reish Lakish illustrates this point. When Reish Lakish, who had been R' Yochanan's lifelong friend and partner, died, R' Yochanan could not find a new person to study with. Everyone was eager to agree with what he said—not to challenge it, which was what Reish Lakish did and what he needed, since it forced him to explore his ideas more deeply. • <u>R' Shlomo Aviner</u>: couples should have religion/religiosity, culture, age, and mentality in common; however, they should have different personalities. This way, they'll get along, but also complement and push one another. 	<p>(כז:יז) "ברזל בברזל יחד iron sharpens iron ויאש יחד פני רעהו" and a man sharpens the mind of his friend</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>גר"צ</u>: איש רעים תשבר בגלל שיש לו יותר מדי. "איש המרבה חברים בביתו ישבר". ◦ להתרוע—להשבר, רעוע—falling apart • <u>R' Hirsch</u>: A person who is "a friend of the whole world" is nice to be with, but he lacks the deep connection that makes for true friendship. Family connections also do not necessarily make for true friendship; though being related is a strong connection, it also provides opportunities for friction. On the other hand, friendship is made by choice, and when such a connection is established and allowed to develop, friends come to know and appreciate one another deeply. However, the very best situation is when brothers are also friends—a double connection- <p>"שבת אחים גם יחד"</p>	<p>(יח:כד) "איש רעים a friendly, social person להתרועע is good for companionship ויש אוהב דבק מאח" but there is a friend who is more closely attached than a brother (R' Hirsch's translation)</p>
<p><u>רש"י</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • אפילו אם הוא מקריב אותך, לא תבוא יותר מדי • ענין אחר—הבית=בית המקדש והחבר=ה'. הפסוק מזהר—אל תהא רקיל לחטוא בשגגה ולהביא קרבן חטאת כל הזמן, זה כמו לבקר יותר מדי בביתה ה'. 	<p>(כה:טז:יז) "דבש מצאת אכול דרך if you found honey, eat moderately פן תשבענו והקאתו: lest you become full and vomit הוקר רגליך מבית רעך make yourself dear at a friend's home--don't come too often פן ישבעך ושנאך" lest he become "satiated" with you and hate you</p>
<p><u>רמב"ם</u>: יש כמה סוגי חברים.</p> <ul style="list-style-type: none"> • חבר תועלת—יש שותפות בין החברים ותועלת לשניהם mutualism • חבר מנוחה ◦ הנאה—כיף להיות עמו ◦ בטחון—someone you open up to; won't hold flaws against you • חבר מעלה—לשני החברים יש אותו התאוה הטובה. Common goal/desire. <p><u>ברכות</u>: הראוה 3 דברים אולי יצפה לשלום. הם קרובים ל 3 סידי חברים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • נהר—חבר תועלת—people trade by a river; they exist in peace and each gain • סיר (pot)—חבר מנוחה—the pot • creates distance but also a common purpose, allowing these otherwise mutually exclusive elements (fire and water) to work together • ציפור—גם בשמים וגם בארץ, בגלל שיש לה כנפים. 	<p>(פרקי אבות) קנה לך חבר</p>

<p>Two realms, melded into one—like the common-goal friendship that creates such a meaningful bond</p>	
<p>מהללו: • רש"י: לפי השבח שהוא מקבל מהבריאות • <u>R' Hirsch</u>: According to hat he praises. This is an extremely telling aspect of behavior; it shows a person's morals. • <u>מלבים</u>: מצרף לכסף, אבל זה לא טוב לזהב, כי זה יותר יקר וצריך יותר אש. ה' purifies אנשים יקרים וגדולים דרך יסורים וניסיונות.</p>	<p>כז:כא) "מצרף לכסף <i>the refining pot is for silver</i> וכור לזהב <i>the crucible is for gold</i> ואיש לפי <i>and a man is tried according to</i> מהללו</p>
<p>חז"ל: כל הרודף אחרי הכבוד, הכבוד בורח ממנו <u>גר"א</u>: שלש סיבות—and not to argue— • מיץ חלב יוציא חמאה</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ <i>when you churn milk, you get butter</i> ◦ In an argument—this temptation is to say that whoever you're arguing against is worse—they do it (the subject of the argument) too ◦ But, let it be. Just like the container for butter is covered during the churning—everything will come out eventually. ◦ חז"ל: "איסתרא בלגינא קיש קיש קריא" <i>A single coin in a jar makes a lot of noise.</i> People who are actually lacking tend to overcompensate; the ones who are truly talented, who have good middos, etc—they don't make noise. • מיץ אף יוציא דם ◦ <i>when you blow your nose too much—you bleed</i> ◦ In an argument, you want to say that something isn't true at all ◦ But—give it a rest. It's like the nosebleed—if you try to clean your nose too much, you'll just hurt yourself. אל תרצה את חברך בשעת כעסו • מיץ אפים יוציא ריב ◦ In an argument, you want to change the record permanently—that you shouldn't be challenged/annoyed about this again. But now isn't the time—it will just make more fighting. • R' Hirsch: there are four types of people: <ul style="list-style-type: none"> ◦ קל לכעוס וקל לרצות ◦ קל לכעוס וקשה לרצות ◦ קשה לכעוס וקל לרצות (מידת הקב"ה) ◦ קשה לכעוס וקשה לרצות ◦ Be careful not to abuse someone who angers slowly; agitate them enough and they really will get upset. 	<p>ל:לב-לג) "אם נבלת בהתנשא <i>if you became lowly, it was due</i> <i>to arrogance</i> ואם זמות יד לפה: <i>if you're preparing to argue, stifle</i> <i>yourself</i> כי מיץ חלב יוציא חמאה ומיץ אף יוציא דם ומיץ אפים יוציא ריב"</p>
<p><u>גר"א</u>: אף—דיבור (התחלה של כעס) חמה—מעשה (סוף של כעס) דבר עצב—this instigates anger— mean, hurtful, taboo thing; קהלת ט:יט "דברי חכמים בנחת נשמעים" It's the voice/tone of voice that matters</p>	<p>טו:א "מענה רך ישיב חמה ודבר עצב יעלה אף"</p>
<p>Example—a story. There was a man who had a pair of tefillin, which he had from his father, that was very dear to him. Though he was very poor, he would not sell them—not even to buy food for sukkot. However, when someone came to his town with an esrog, which he would sell for a very high price (it was difficult to come by esrogim), the man went and sold the tefillin. His wife was angry—she had wanted him to buy food, not an esrog. They argued, and somehow the esrog fell and the pitom fell off. The man said—<i>Hashem, I have</i></p>	<p>טז:לב "טוב ארך אפים מגיבור <i>a person who is slow to anger is</i> <i>better than a hero</i> ומושל ברוחו מלוכד עיר" <i>someone who controls his</i> <i>inclinations is better than a</i></p>

<p><i>no tefillin. I have no esrog. Should I be angry? No, I will not ruin my shalom bayis, and I accept your will.</i></p> <p>It was said—accepting the damaging of the esrog (and not being angry) was more significant than selling the tefillin to buy it.</p>	<p><i>conqueror of a city</i></p>
<p>פרקי אבות: אהבה שתלויה בדבר—יתבטל, ואהבה שאינה תלויה בדבר—לא יתבטל.</p> <p>1. Externals make a poor substitute for emotional closeness, but they are often used to replace it</p> <p>2. Externals are generic</p> <p>3. Externals are blinding. In Judaism we appreciate externals, but we need to recognize and avoid this effect.</p>	<p><i>Externals</i></p>
<p>Emotions are contagious.</p> <p>If you want to know what your feelings are towards a person, look at the way they relate to you. It's an emotional mirror.</p> <p>This is talking about a situation that call חז"ל ללב נכנסים ללב דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב. דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב.</p> <p>The emotions that you feel are genuine and strong; they can come from another person's heart or enter another person's heart.</p> <p>אהבתי כי ישמע ה' קולי תחנוני (תהלים—הלל)</p> <p><u>מהר"ל</u>: כמו שאני אוהב שה' שומע אותי, גם כן ה' אוהב לשמוע לי. "מי שהוא אוהב את אחד, אין ספק שגם הנאהב אוהב אותו."</p> <p>החיצוניות מעורר את הפנימיות.</p> <p><i>It's artificial at first, but feelings can be cultivated. They'll grow into something deeper, and more real.</i></p> <p><u>מ"ד</u>: "אם לבו טוב אל חבריו ייטיב גם לבו ואם רעה תרע גם היא"</p> <p>Emotion is reciprocal.</p> <p><i>This is true for your relationship with השם as well. If you don't believe that He can deliver for you, then you're מפעם from above.</i></p>	<p>(כז:יט)</p> <p>כמימ הפנים לפנים <i>just as water reflects a face</i> כן לב האדם לאדם <i>a heart reflects a heart</i></p>
<p>מבישה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>רש"י</u>—שמעשיה בושים • <u>מלבים</u>—העצלה במעשיה • <u>אבן עזרה</u>—מפסדת הממון • <u>רלב"ג</u>—משעצלת במעשיה • <u>אלשיך</u>—מבישת אותו <ul style="list-style-type: none"> • <u>R' Hirsch</u>—Quarrelsome <p>An <u>אשת חיל</u> is a woman who uses the appropriate מידה for the situation, even when it is against her nature, inclination, or desires.</p> <p>Why rot in <i>his</i> bones? Because her own problems don't affect her in the way that they damage others—especially her husband, since he is so close to her. Her influence "spreads" the rot to him.</p> <p><u>מלבים</u>: כי האישה היא עצם מעצמיו...הוא דומה שחלק ממנו נרקב (כשאישתו נרקבת) כי מחצית גופו השנית שהיא אשתו מעלה רקב וירקיב גם את חלקו.</p>	<p>(יב:יד) <u>אשת חיל</u> <i>a woman of valor</i> עטרת בעלה <i>is the crowning glory of her husband</i> וכרקב בעצמותיו <i>like a rot in his bones</i> מבישה</p>
<p><i>Even if you put a gold ring on a pig, it won't help. It won't beautify the pig—the pig has nothing to go on. The beautiful woman—it [beauty] won't help her either, because she has nothing inside.</i></p> <p><u>מלבים</u>: טעם—"תכונות הנפש והמידות". בלי זה, "היופי שהוא לתכשיט על פניה אינו מיפה אותה". טעם: "מתגלה על ידי דיבורה והנהתה". "מה יואיל לה היופי החיצוני? להפך, עוד תלכלך את היופי ותגנה אותו על ידי רוע תכונתה".</p>	<p>יא:כב "נזם זהב באף חזיר אישה יפה וסרת טעם"</p>
<p>חכמת נשים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Hirsch</u>: The wisdoms of women, which are: love, care, awareness, selflessness, dedication, sympathy, day-to-day practical knowledge, education, מידות, הלכות, A successful woman needs to be extremely knowledgeable. 	<p>(יד:יא) חכמת נשים בנתה ביתה <i>built her house</i> ואולת בידיה תהרסנו</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <u>רש"י</u>: חכמות שבנשים חכמה: אשת און בן פלט אוילה: אשת קרח 	<p>but a foolish woman—with her own hands—tears it down</p>
<p><u>הירש</u>, מדבש תנחומא: ו=אבל <u>מלבים</u>: ו=ו החיבור. בתנאי--יקבל את הבית והון רק עם האישה, שהאישה שומרת על ההון ועל הנחלה.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ מה הקשר בין אישה ושמירת הון? <ul style="list-style-type: none"> ▪ 32-3: "ולאברהם הטיב בעברורה". גמרא: כבד את האישה, בגלל שהברכה באה בזכותה. ▪ "אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי (<i>concealed</i>) מן העין" ▪ The rib, from which the woman was created, protects the internal, vital organs. The purpose of the woman is to <i>protect</i> and to <i>nurture</i> that which exists in the internal realm. ○ "תהא אישה צנועה" <ul style="list-style-type: none"> ▪ פקידת ה' לאשה ▪ עין הרע—<i>an opening for evil</i>—גורם את זה. הרעה הזה יכול לפגוע בברכה. ○ מדבש: ה' תמיד מזווג זוגים. למה? <ul style="list-style-type: none"> ▪ מדרש: מיום שברא הקב"ה את עולמו לא נתאוה אלא שיהיה לו דירה בתחתונים ○ 3בריאת האישה—זה ילמד אותנו על המהות ועל התחלית של האישה <ul style="list-style-type: none"> ▪ "ויבין"—התבונן ▪ צלע—<i>protects the vital, internal organs</i> • Both man and woman are given the responsibility of bringing the שכינה into their lives; the man in the outer realm and the woman in the inner realm 	<p>יט:יד "בית והון נחלת אבות ומה' אישה משכלת"</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ויפק—מקבל דבר מאד רצוי <ul style="list-style-type: none"> ○ גמרא יבמות: בדיחה! שחתן היה מתחתן, היו שואלים אותו--"מצא או אוצא?" <ul style="list-style-type: none"> ▪ "מצא אשא מצא טוב" ▪ "מוצא אני מר ממות את האישה" (האישה שהיא כמו היצר הרע) ○ טוב: "וירא אלוקים כי טוב", "טוב מאד"=אדם וחיה ▪ "לא טוב היות האדם לבדו—אעשה לו עזר כנגדו" • "מצא טוב" --מ"ד--"כי היא עזרתו בעמלו". • <u>אלשיך</u>. מדרש: הנשמה יורדת בשתי חציות—לאיש ולאשה. זוג ראשון זה עם הם נפגשים עוד פעם. עם הם לא מתאמים (בגלל שאחד לא במדרגה), שולחים מישהו לפי מעשים, וזה זוג שני. <ul style="list-style-type: none"> ○ רק יכולים לאבד משהו אם אבדו את זה ○ מצאת את הזוג בגלל שעשית טוב—אז מצאת טוב בעצמך ○ ויפק רצון מה'--השיג את רצון ה' • <u>Manolson</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Intrinsic female worth—Miriam saying to have babies even though the boys would be killed, since there would still be boys ○ "Help" does not mean serve; G-d is the biggest helper of all. <ul style="list-style-type: none"> ▪ The purpose is to provide spiritual help, by "maintaining consciousness of the unseen and internal" 	<p>יח:כב "מצא אישה מצא טוב <i>He who has found a wife has found great good</i> ויפק רצון מה' <i>and has obtained favor from G-d</i></p>
<p><u>רש"י</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • דלף טורד—גשם הנוטף מן הגג לתוך הבית • יום סגריר—יום שגשם יורד (אי אפשר לעזוב את הבית) • אשת מדנים—תמיד ריבה 	<p>(כז:טו) "דלף טורד ביום סגריר <i>annoying dripping of rain on the roof, when you're stuck inside</i> ואשת מדנים <i>an a contentious wife</i></p>

	<p>"נשתוה are alike</p>
<p>אלשיך—בפסוק יש שני מיני בעיות. causes intermittent problems בן כסיל ■ there is no break מדיני אישה ■ היכי דמי אשה רעה? (מה זה?) מקשטא ליה תכא ומקשטא ליה פומא sets the table and sets her mouth (nagging) מקשאט ליה תכא ומהדרא ליה גבא sets the table and then turns back—this is bad because setting the table (household work) does not dictate worth. What matters is that she's there—that the relationship is there. She isn't wicked, or evil—she's mistaken about the essence of womanhood.</p>	<p>(יט:יג) "הות לאביו בן כסיל a foolish son is a father's heartbreak ודלף טורד מדיני אישה and a contentious woman is an annoying dripping</p>